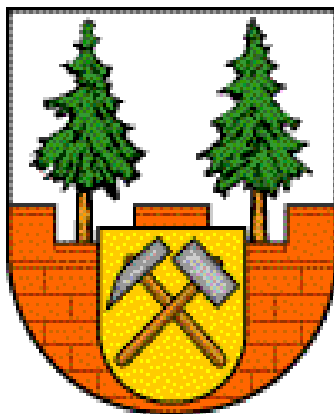

Časový plán provádění opatření programu zlepšování kvality ovzduší Město Vrchlabí

Zpracovaný na základě § 9 odst. 4 zákona č. 201/2012 Sb., ochraně ovzduší

Zpracoval: Městský úřad Vrchlabí, odbor životního prostředí

Schválil: Rada Města Vrchlabí, dne: 23.8.2021

Úvodem

Problematiku ochrany ovzduší upravuje v České republice zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší v aktuálním znění (dále jen zákon o ochraně ovzduší). Jedním ze základních práv člověka je právo dýchat „čistý vzduch“. Proto součástí zákona o ochraně ovzduší jsou tzv. imisní limity, které představují maximální koncentrace škodlivin v ovzduší, které by neměly být překračovány. Přes velký posun v kvalitě ovzduší, však stále dochází k překračování těchto limitních hodnot některých škodlivin. Povinností MŽP (jako vrcholného orgánu státní správy na úseku ochrany ovzduší) je stanovit proces, jak tento nepříznivý stav zlepšit. Za tímto účelem vydalo MŽP dokument Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod CZ05 – aktualizace 2020, stanovující aktuální stav a opatření ke zlepšení stavu ovzduší pro kraje Pardubický, Královehradecký a Liberecký. Pro dosažení zlepšení kvality ovzduší obcí, které byly vyhodnoceny v tomto programu jako problémové, ve smyslu kvality ovzduší, je jejich povinností vypracovat časový harmonogram plnění opatření, která mají zajistit zlepšení kvality ovzduší v dané obci. V rámci ORP Vrchlabí se jedná o obce Vrchlabí, Kunčice nad Labem a Dolní Branná.

Na základě výše uvedené povinnosti byl vypracován tento Časový plán provádění opatření programu zlepšování kvality ovzduší - město Vrchlabí. Tento dokument obsahuje tři části. První částí jsou zákonná ustanovení, kde jsou citovány části zákona o ochraně ovzduší, které se k problematice kvality ovzduší vztahují.

Druhou část představují opatření vydaná ministerstvem životního prostředí v Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod CZ05 – aktualizace 2020, která jsou závazná pro časové plány obcí, které mají povinnost jejich vypracování.

Třetí částí je samotný Časový plán provádění opatření programu zlepšování kvality ovzduší - město Vrchlabí.

I. Zákonná ustanovení

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší upravuje problematiku Programů zlepšování kvality ovzduší v § 9: citace

(1) V případě, že je v zóně nebo aglomeraci překročen imisní limit stanovený v [bodech 1 až 3](#) v příloze č. 1 k tomuto zákonu, nebo v případě, že je v zóně nebo aglomeraci imisní limit stanovený v této příloze v [bodu 1](#) překročen vícekrát, než je zde stanovený maximální počet překročení, zpracuje ministerstvo ve spolupráci s příslušným krajským úřadem nebo obecním úřadem a s příslušným krajem nebo obcí v samostatné působnosti do 18 měsíců od konce kalendářního roku, ve kterém došlo k překročení imisního limitu, pro danou zónu nebo aglomeraci program zlepšování kvality ovzduší. Program zlepšování kvality ovzduší schvaluje ministerstvo a vyhláší ho ve Věstníku Ministerstva životního prostředí.

(2) Požadavky na obsah programu zlepšování kvality ovzduší jsou uvedeny v [příloze č. 5](#) k tomuto zákonu. Při zpracování programu zlepšování kvality ovzduší ministerstvo přijme taková opatření, aby imisního limitu bylo dosaženo co nejdříve.

(3) Emisní stropy stanovené v programu zlepšování kvality ovzduší zohlední krajský úřad v podmínkách povolení provozu podle [§ 11 odst. 2 písm. d\)](#) a ministerstvo v podmínkách závazného stanoviska podle [§ 11 odst. 1 písm. b\)](#).

(4) Obec a kraj provádějí opatření, která jim byla uložena v příslušném programu zlepšování kvality ovzduší, v rámci svých možností tak, aby bylo imisního limitu dosaženo co nejdříve. Pro tyto účely vypracuje tato obec a kraj do 12 měsíců ode dne vyhlášení příslušného programu zlepšování kvality ovzduší ve Věstníku Ministerstva životního prostředí v

návaznosti na tento program svůj časový plán provádění opatření, který zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Kraj poskytne obci potřebnou součinnost při zpracování časového plánu za účelem zajištění jeho souladu s časovým plánem kraje. (5) Ministerstvo ve spolupráci s příslušným krajským úřadem nebo obecním úřadem a s příslušným krajem nebo obcí v samostatné působnosti aktualizuje program zlepšování kvality ovzduší podle potřeby, nejméně však jednou za 4 roky.

Imisní limity a povolený počet jejich překročení za kalendářní rok, na které odkazuje výše uvedený odst. 1, jsou uvedené v příloze č. 1 zákona o ochraně ovzduší (citace)

1. Imisní limity vyhlášené pro ochranu zdraví lidí a maximální počet jejich překročení

Znečišťující látka	Doba průměrování	Imisní limit	Maximální počet překročení
Oxid siřičitý	1 hodina	⁻³ 350 µg.m	24
Oxid siřičitý	24 hodin	⁻³ 125 µg.m	3
Oxid dusičitý	1 hodina	⁻³ 200 µg.m	18
Oxid dusičitý	1 kalendářní rok	⁻³ 40 µg.m	0
Oxid uhelnatý	maximální denní osmihodinový průměr 1)	⁻³ 10 mg.m	0
Benzen	1 kalendářní rok	⁻³ 5 µg.m	0
Částice PM ₁₀	24 hodin	⁻³ 50 µg.m	35
Částice PM ₁₀	1 kalendářní rok	⁻³ 40 µg.m	0
Částice PM _{2,5}	1 kalendářní rok	⁻³ 20 µg.m	0
Olovo	1 kalendářní rok	⁻³ 0,5 µg.m	0

Poznámka:

1) Maximální denní osmihodinová průměrná koncentrace se stanoví posouzením osmihodinových klouzavých průměrů počítaných z hodinových údajů a aktualizovaných každou hodinu. Každý osmihodinový průměr se přiřadí ke dni, ve kterém končí, to jest první výpočet je proveden z hodinových koncentrací během periody 17:00 předešlého dne a 01:00 daného dne. Poslední výpočet pro daný den se provede pro periodu od 16:00 do 24:00 hodin.

2. Imisní limity vyhlášené pro ochranu ekosystémů a vegetace

Znečišťující látka	Doba průměrování	Imisní limit
Oxid siřičitý	kalendářní rok a zimní období (1. října - 31. března)	-3 20 µg.m
Oxidy dusíku 1)	1 kalendářní rok	-3 30 µg.m

Poznámka:

1) Součet objemových poměrů (ppb) v

oxidu dusnatého a oxidu dusičitého vyjádřený v jednotkách hmotnostní koncentrace oxidu dusičitého.

3. Imisní limity pro celkový obsah znečišťující látky v částicích PM10 vyhlášené pro ochranu zdraví lidí

Znečišťující látka	Doba průměrování	Imisní limit
Arsen	1 kalendářní rok	-3 6 ng.m
Kadmium	1 kalendářní rok	-3 5 ng.m
Nikl	1 kalendářní rok	-3 20 ng.m
Benzo(a)pyren	1 kalendářní rok	-3 1 ng.m

4. Imisní limity pro troposférický ozon

Účel vyhlášení	Doba průměrování	Imisní limit	Maximální počet překročení
Ochrana zdraví lidí 1)	maximální denní osmihodinový průměr 2)	120 µg.m ⁻³	25 3)
Ochrana vegetace 4)	AOT40 5)	18 000 µg.m ⁻³ .h 6)	0

Poznámky:

1) Plnění imisního limitu se vyhodnocuje na základě průměru za 3 kalendářní roky.

2) Maximální denní osmihodinová průměrná koncentrace se stanoví posouzením osmihodinových klouzavých průměrů počítaných z hodinových údajů a aktualizovaných každou hodinu. Každý osmihodinový průměr je připsán dni, ve kterém končí, to jest první výpočet je proveden z hodinových koncentrací během periody 17:00 předešlého dne a 01:00 daného dne. Poslední výpočet pro daný den se provede pro periodu od 16:00 do 24:00 hodin.

3) V případě dodržení imisního limitu při maximálním počtu překročení v zóně nebo aglomeraci je třeba usilovat o dosažení nulového počtu překročení.

4) Plnění imisního limitu se vyhodnocuje na základě průměru za 5 kalendářních let.

5) Pro účely tohoto zákona AOT40 znamená součet rozdílů mezi hodinovou koncentrací

větší než 80 µg.m-3 (= 40 ppb) a hodnotou 80 µg.m-3 v dané periodě užitím pouze hodinových hodnot změřených každý den mezi 08:00 a 20:00 SEČ, vypočtený z hodinových hodnot v letním období (1. května - 31. července).

6) V případě dodržení imisního limitu v zóně nebo aglomeraci ve výši 18 000 µg.m-3.h je třeba usilovat o dosažení imisního limitu ve výši 6 000 µg.m-3.h.

II. Závěry Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod – CZ05 2020+ (dale jen PZKO CZ05 2020+)

Dne 27.1.2021 bylo ve Věstníku MŽP leden 2021 – částka 1 vydáno Sdělení odboru ochrany ovzduší MŽP k vydání Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod – CZ05: Aktualizace 2020. Předmětný program je také na stránkách Městského úřadu Vrchlabí.

Zóna Severovýchod zahrnuje kraje Liberecký, Pardubický a Královehradecký.

Program vyhodnotil nutnost realizovat opatření pouze ve vztahu ke zdrojům znečišťování emitujícím benzo[a]pyren. Hlavním zdrojem tohoto polutantu je lokální vytápění.

Program identifikoval území, kde bude stále docházet k překračování imisního limitu pro benzo(a)pyren, a proto je třeba realizovat další opatření ke snížení znečištění ovzduší touto škodlivinou.

Cílové obce, kde je třeba realizovat nová opatření pro správní obvod ORP Vrchlabí jsou: Dolní Branná, Kunčice nad Labem, Vrchlabí.

Pro snížení emisí benzo(a)pyrenu PZKO CZ05 2020+ stanovuje níže uvedená opatření (str.148 – 152 - citace)

Kód opatření	PZKO_2020_1
Název opatření	Účinná kontrola plnění požadavků kladených na provozovatele spalovacích zdrojů zákonem o ochraně ovzduší
Cíl opatření a podpůrné informace	Cílem opatření je zajistit a kontrolovat, aby provozovatelé spalovacích zdrojů dodržovali požadavky zákona o ochraně ovzduší, zejména co se týče povinné instalace akumulární nádrže, pravidelných technických kontrol, spalovaného paliva a instalace a provozu kotlův souladu s pokyny výrobce a dodavatele a s přílohou č. 11 zákona o ochraně ovzduší.
Popis aplikace opatření	Obecní úřady obcí s rozšířenou působností (dále jen „OÚ ORP“) v rámci výkonu přenesené působnosti dle zákona o ochraně ovzduší budou aktivně kontrolovat plnění povinnosti provedení pravidelné kontroly technického stavu a provozu spalovacích zdrojů na pevná paliva dle § 17 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně ovzduší. OÚ ORP mají možnost vyžadovat od provozovatelů ve svém správním obvodu předložení dokladu o provedení kontroly zmíněné v první větě. Doklad o provedení kontroly jsou osoby oprávněné k jejímu provedení ⁴⁵ povinné vkládat od roku 2020 do integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (dále jen „ISPOP“), čímž se usnadní identifikace provozovatelů, kteří tuto kontrolu neprovedli. U těchto provozovatelů bude OÚ ORP postupovat v souladu se zákonem tak, aby bylo zajištěno naplnění požadavků zákona, tj. OÚ ORP budou aktivně identifikovat domácnosti vytápějící pevnými palivy a v případě absence dokladu o provedení kontroly v systému ISPOP ⁴⁶ budou tento doklad od provozovatele vyžadovat. V současné době nejsou dostupné údaje o způsobu vytápění v jednotlivých objektech, část výsledků SLDB 2011 byla zahrnuta do systému RSO, nicméně pouze asi u 5 % objektů je uveden druh použitého paliva. Údaje v RSO by měly být doplněny na základě sčítání SLDB 2021. Ani vyhledávání objektů vytápěných pevnými palivy z údajů ze stavebních povolení není z mnoha důvodů vhodné a realizovatelné. K identifikaci provozovatelů, kteří neprovedli pravidelnou kontrolu technického stavu a provozu spalovacích zdrojů budou proto OÚ ORP nad rámec databáze ISPOP využívat především další postupy,

	<p>zejména provádění kontroly na místě (např. vizuální kontrolou kouře vystupujícího z komínu dané nemovitosti v topné sezóně, která je dostatečná pro identifikaci kotle spalujícího pevná paliva) přičemž v této věci budou OÚ ORP spolupracovat s dotčenými obcemi v daném správním obvodu ORP.</p> <p>Zvláštní pozornost je třeba v návaznosti na požadavek § 17 odst. 1 písm. a) věnovat zejména plnění požadavku výrobce na instalaci akumulární nádoby, je-li výrobcem nebo dodavatelem vyžadována k zajištění plnění deklarovaných parametrů. Informaci o tomto požadavku uvádí odborně způsobilá osoba povinně v dokladu o provedení kontroly technického stavu a provozu spalovacích zdrojů.</p> <p>Pakliže není instalace akumulární nádoby výrobcem vyžadována k zajištění plnění deklarovaných parametrů, je vhodné podpořit její dodatečnou instalaci finanční podporou (dotlačně či výhodnou půjčkou) ze strany státu, kraje či obce, případně kombinací těchto podpor. Obec a OÚ ORP budou doplňkově k aktivitám realizovaným na národní úrovni provozovatele informovat o přínosech dodatečné instalace akumulární nádoby (úspora paliva, nižší emise, nižší náklady na energii a nižší nároky na obsluhu, vyšší tepelný komfort), a to např. šířením informací zpracovaných MŽP prostřednictvím místních periodik, dále prostřednictvím besed apod.</p>
<p>Popis aplikace opatření</p>	<p>Z pozice OÚ ORP je nezbytné kontrolovat plnění i ostatních povinností uvedených v § 17 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší, zejména požadavku týkajícího se použití paliv, které splňují požadavky stanovené prováděcím právním předpisem k zákonu o ochraně ovzduší a jsou určené výrobcem spalovacího zdroje (§ 17 odst. 1 písm. c). V odůvodněných případech také OÚ ORP ověří, zda při instalaci zdroje proběhla revize spalinové cesty dle požadavku § 3 odst. 1 vyhlášky č. 34/2016 Sb., o čištění, kontrole a revizi spalinové cesty. Provedení revize spalinové cesty je nezbytné pro správný tah komína a tedy správné fungování kotle a dodržení jeho emisních parametrů. Doklad o jejím provedení si může OÚ ORP vyžádat na základě § 17 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně ovzduší. OÚ ORP je oprávněn v případě, že při své kontrolní činnosti zjistí, že je spalinová cesta provozována v rozporu se zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, tuto skutečnost oznámit hasičskému záchrannému sboru kraje, jakožto orgánu příslušnému k projednávání přestupků dle ustanovení § 78 a § 79 výše uvedeného zákona.</p> <p>Pokud existuje důvodné podezření, že provozovatel zdroje nedodržuje povinnosti uvedené v § 17 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší, postupuje OÚ ORP dle § 17 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně ovzduší, na základě kterého je možné přistoupit k provedení fyzické kontroly spalovacího stacionárního zdroje provozovaného v jiném objektu. Pro možnost provedení fyzické kontroly spalovacího stacionárního zdroje provozovaného v obydlí je třeba, aby důvodné podezření, že nejsou dodržovány povinnosti dle § 17 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší, vzniklo opakovaně, viz § 17 odst. 2 zákona o ochraně ovzduší. Postup kontroly je popsán na stránkách MŽP (https://www.mzp.cz/cz/lokalni_topeniste#reseni_problemu) v dokumentu Sdělení MŽP OOO k provozování a ke kontrole spalovacích stacionárních zdrojů o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším.</p> <p>Na podporu plnění požadavků vyplývajících z § 17 odst. 1 písm. g) a z § 41 odst. 16 zákona o ochraně ovzduší, na základě kterých provozované zdroje musí od 1. září 2022 splňovat parametry odpovídající nejméně 3. třídě dle normy ČSN EN 303-5 budou kraje a obce aktivně přistupovat k nabízené finanční pomoci, s cílem zprostředkovat podporu obyvatelům na svém území pro výměnu spalovacích stacionárních zdrojů, které nebudou od 1. 9. 2022 splňovat zákonné požadavky. Obec a kraje budou v rámci svých možností poskytovat vlastní dodatečné finanční podpory (dotace nebo půjčky) pro výměnu stávajících zastaralých kotlů v rámci svého území.</p> <p>Obce a kraje budou aktivně odstraňovat bariéry pro zapojení nízkopříjmových skupin, např. prostřednictvím vlastního finančního příspěvku nebo zapojením do programu bezúročných půjček pro výměnu kotlů (obdobně viz výzva č. 1/2019 NPŽP, případně další). Dále pomohou směřovat podporu do oblastí (a ke skupinám obyvatel), které jsou nejvíce rizikové a kde lze například očekávat problematické naplnění požadavku na provoz kotlů 3. a vyšší třídy po roce 2022 a poskytovat asistenci možným žadatelům a</p>

	<p>zvyšovat povědomí o existujících formách podpory.</p> <p>Obce a kraje budou také aktivně zvyšovat povědomí o nabízených dotačních titulech u svých obyvatel.</p> <p>Obce a kraje budou také provádět obměnu spalovacích stacionárních zdrojů provozovaných v objektech, které spravují, a to z titulu vlastnického či jiného majetkového práva, pro které lze rovněž využít státem poskytovanou finanční podporu.</p>
Územní rozsah realizace opatření	Opatření je třeba realizovat v cílových obcích dle kapitoly C.2 (viz Tab. 70 , Tab. 71 , Tab. 72)
Gesce	OÚ ORP, obce, kraje, MŽP
Rámcový časový harmonogram	<p>Kontrola technického stavu a provozu spalovacích zdrojů na pevná paliva dle § 17 odst. 1 písm. h) musí proběhnout každé 3 roky, poslední kontrola zdrojů instalovaných před rokem 2016 proběhla v roce 2019 (příp. v některých případech v roce 2020), další kontrola musí proběhnout do konce roku 2022 (v některých případech budou kontroly dobíhat ještě v roce 2023). Splnění této povinnosti musí proto OÚ ORP prověřit do konce roku 2023. Kontrola spalovacího zdroje dle § 17 odst. 2 nebo § 17 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně ovzduší proběhne dle potřeby v návaznosti na zjištěné skutečnosti. Zákaz provozu spalovacích stacionárních zdrojů zařazených do nižší než 3. třídy, případně kotlů nezařazených, je účinný od 1. září 2022, veškeré aktivity směřující k podpoře jeho plnění je tedy třeba směřovat nejpozději k tomuto datu, nicméně je nutné aktivně podpořit, aby výměna všech nevyhovujících zdrojů proběhla co nejdříve.</p> <p>MŽP, obce a kraj prověří možnost poskytování finanční podpory formou dotací či nízkouročných nebo bezúročných půjček ze svých finančních zdrojů (v rámci svých možností) a její rozsah v čase k motivaci instalace akumulčních nádrží, a to do 6 měsíců od vydání PZKO. O závěru tohoto svého prověření budou obce a kraj bezodkladně informovat MŽP. Spuštění programů finanční podpory by mělo proběhnout do konce roku 2021 dle možností jednotlivých gestorů. Hrubým odhadem lze očekávat, že by mohly být podpořené projekty realizované do konce roku 2025 (vezme-li se v úvahu čas na administraci výzev a žádostí a případnou instalaci akumulční nádrže).</p>
Vyčíslení efektu opatření	Využívání akumulčních nádrží (až u 90 % kotlů s ručním přikládáním na pevná paliva) přinese průměrně oproti výpočtovému roku 2023 dodatečné snížení emisí PM _{2,5} až o 53 %, PM ₁₀ až o 53 % a benzo[a]pyrenu až o 21 %.
Kód opatření	PZKO_2020_2
Název opatření	Zvýšení povědomí provozovatelů o vlivu spalování pevných paliv na kvalitu ovzduší, významu správné údržby a obsluhy zdrojů a volby spalovaného paliva
Cíl opatření a podpůrné informace	<p>Cílem opatření je zvýšit povědomí provozovatelů spalovacích stacionárních zdrojů, především na pevná paliva, o podílu těchto zdrojů na celkové úrovni znečištění ovzduší a faktorech, které ke zvýšenému znečišťování přispívají. Zároveň je cílem provozovatele motivovat používání pouze kvalitních paliv k vytápění v souladu s pokyny výrobce.</p> <p>Dle informací ze strany odborně způsobilých osob vykazuje až 80 % zdrojů nějaký nesoulad se zákonem o ochraně ovzduší, pokyny výrobce či závadu. V rámci 2. vlny kotlíkových dotací se více než 40 % provozovatelů prohořivacích kotlů přiznalo ke spalování hnědého uhlí, přičemž tyto kotle zpravidla pro spalování hnědého uhlí vůbec nejsou určeny. Častým zdrojem problémů může být neprovedení revize spalinové cesty v případech změny zdroje či změny používaného paliva, kdy spalinová cesta svými parametry neumožňuje optimální provoz zdroje. Odstranění některých závad či změna paliva může během krátkého času přinést významné snížení emisí.</p> <p>Zvláštní pozornost je třeba věnovat prevenci spalování nedostatečně suchého dřeva (o vlhkosti nad 20 %). Spalování dřeva o určité maximální vlhkosti je povinností, která je ve většině případů dána výrobcem spalovacího zdroje a je uvedena v návodu k jeho obsluze. Spalovat ve stacionárním zdroji pouze paliva určená výrobcem (tedy i splňující určenou maximální vlhkost) je povinen dle § 17 odst. 1 písm. c) každý provozovatel. V praxi je tato povinnost nicméně mnohdy díky nevědomosti provozovatele porušována. Suché dřevo má oproti vlhkému výrazně vyšší výhřevnost (až o 79 %) a vyšší spalinové teplo, proto je jeho spalování také energeticky výhodnější. Suché dřevo lépe hoří a není nutné spotřebovávat energii na odpaření vody ve dřevě. Spalování správně proschlého</p>

	dřeva vede k nižší tvorbě úsad ve spalinových cestách, čímž se snižuje požární riziko související s provozem zdroje. Dva roky vyschlé dřevo má průměrnou hodnotu vlhkosti 20 %, bylo by tedy vhodné spalovat dřevo, které má minimálně tuto vlhkost, což také doporučuje většina výrobců spalovacích stacionárních zdrojů určených pro použití v domácnostech.
Popis aplikace opatření	Obce a kraje budou doplňkově k aktivitám realizovaným na národní úrovni vést osvětové kampaně k větší informovanosti veřejnosti, resp. provozovatelů, např. prostřednictvím seminářů, kontaktních kampaní, tiskových a jiných propagačních materiálů týkající se spalování kvalitního paliva. Významným faktorem pro úspěch kampaně může být zapojení v místě působících odborně způsobilých osob pro kontroly technického stavu a provozu spalovacích stacionárních zdrojů, kominíků či topenářů. Informační kampaně musí akcentovat pozitivní dopady správného provozu zdroje, a to nejen z hlediska životního prostředí a dopadů na zdraví, ale také z hlediska ekonomických výhod pro konkrétního provozovatele. Správně provozovaný zdroj může mít vyšší reálnou účinnost (použití suchého vs. vlhkého dřeva), může mít nižší nároky na údržbu zdroje a spalinové cesty (zanášení spalinových cest u mokrého dřeva nebo nedokonalé spáleného uhlí), nižší požární riziko (vyšší je u zanesených spalinových cest, při zbytečně vysoké teplotě spalin), vyšší životnost zdroje a jeho příslušenství (životnost se snižuje se spalováním odpadu, při provozu bez předepsané akumulární nádoby apod.). Informování veřejnosti je možné provést také např. prostřednictvím kominíků, kteří v rámci domácností již nyní provádějí pravidelné kontroly spalinových cest podle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, v platném znění.
	Obce budou pro zlepšení kvality používaného dřeva (resp. paliva obecně) spolupracovat pokud možno s odborně způsobilými osobami provádějícími kontroly technického stavu a provozu spalovacích zdrojů (dle § 17 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně ovzduší) či s kominíky provádějícími na území těchto obcí čištění kominů (např. v rámci hromadných čištění). Odborně způsobilé osoby a kominíci by měli ve spolupráci s obcí informovat obyvatele o správném skladování dřeva a potřebě spalovat výlučně proschlé dřevo, čímž se zvýší nejen účinnost spalování a sníží náklady na vytápění, ale také se sníží množství vypouštěných znečišťujících látek do ovzduší, vč. karcinogenního benzo[a]pyrenu, kterému jsou provozovatelé kotlů spalující mokré dřevo nadměrně vystaveni.
Územní rozsah realizace opatření	Opatření je třeba realizovat v cílových obcích dle kapitoly C.2 (viz Tab. 70 , Tab. 71 , Tab. 72)
Gesce	obce, kraje
Rámcový časový harmonogram	Informační kampaně je nutné vést každoročně (optimálně vždy před začátkem případně při zahájení topné sezóny, např. v září). Bude vhodné koordinovat informační/osvětovou kampaň obce s kontrolou technického stavu a provozu spalovacích stacionárních zdrojů na pevná paliva dle § 17 odst. 1 písm. h), v rámci které bude probíhat informování obyvatel v návaznosti na opatření prováděná na národní úrovni (viz výše). Efekt informační/osvětové kampaně týkající se obecně využívání kvalitního paliva se může dostavit každou zimní sezónu. Efekt opatření týkajícího se spalování dostatečně suchého dřeva je možné očekávat do roku 2023 (první informační/osvětové kampaně zdůrazňující potřebu spalování optimálně proschlého dřeva by měly proběhnout nejpozději v roce 2021, uvážíme-li čas na správné proschnutí dřeva (2 roky) pohybujeme se někde v horizontu roku 2023).
Vyčíslení efektu opatření	Snížení podílu spalovaného nedostatečně suchého dřeva z výchozího zastoupení 45,6 % dle šetření ENERGO 2015 na 35,4 % dle opatření NPSE DB11 přinese průměrně snížení emisí PM10 až o 6 %, PM2,5 až o 6 % a benzo[a]pyrenu až o 3 %.

III. Časový plán provádění opatření programu zlepšování kvality ovzduší - město Vrchlabí

Povinnost vypracování časového plánu stanovuje zákon o ochraně ovzduší na základě § 9 odst.4 ve lhůtě do 12 měsíců ode dne vyhlášení Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod CZ05 – aktualizace 2020, který byl vyhlášen dne 27.1.2021.

Časový plán představuje opatření a časový harmonogram jejich plnění pro snížení emisí benzo(a)pyrenu ve městě Vrchlabí tak, aby nedocházelo k překračování zákonného imisního limitu 1 ng.m^3 (průměr za 1 kalendářní rok). Opatření budou každý rok vyhodnocena do konce dubna následujícího roku a případně budou aktualizována. Časový plán i vyhodnocování plnění budou zveřejňovány na webových stránkách města Vrchlabí. Doba trvání časového harmonogramu bude korespondovat s dobou trvání Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod CZ05 – aktualizace 2020. Programy zlepšování kvalita ovzduší jsou vydávány na dobu neurčitou, s tím, že imisního limitu má být dosaženo co nejdříve a aktualizován musí být program nejméně jednou za 4 roky.

Benzo[a]pyren je polycyklický aromatický uhlovodík, který je silně **karcinogenní a mutagenní**. Jeho zdrojem jsou téměř výhradně spalovacími procesy, při nichž nedochází k dostatečné oxidaci přítomných organických spalitelných látek. Benzo[a]pyren je produktem nedokonalého spalování při teplotách 300 až 600 °C. Mezi jeho nejvýznamnější zdroje se proto řadí spalování pevných paliv v kotlích nižších výkonů, především v domácích topeništích. Domácnosti se podílejí na celkových emisích této škodliviny z 98 %.

Imise benzo[a]pyrenu v České republice sleduje a vyhodnocuje Český hydrometeorologický ústav a výsledky zveřejňuje na svých webových stránkách. Jedním z výstupů jsou mapy pětiletých průměrných koncentrací vybraných škodlivin. V příloze č.1 je výřez mapy pro správní obvod ORP Vrchlabí s hodnotami průměrných pětiletých koncentrací benzo(a)pyrenu za roky 2015-2019. Tyto údaje jsou veřejně dostupné na stránkách www.chmi.cz.

Samotný časový harmonogram je zpracován ve struktuře uvedené v příloze výzvy č. 8/2017 z Národního programu životní prostředí, jak je doporučeno v PZKO CZ05 2020+ a tvoří příl.č. 2 tohoto dokumentu.

Každý rok, do konce dubna, bude vypracováno a zveřejněno vyhodnocení plnění opatření za předcházející rok.

Opatření by měla zajistit zlepšení kvality ovzduší ve snížení množství benzo[a]pyrenu ve Vrchlabí. Zásadním opatřením je **ukončení provozu kotlů na tuhá paliva 1. a 2. emisní třídy k 1.9.2022.** Dalším opatřením je **zajištění řádného procesu spalování v kotlích na tuhá paliva 3. a vyšší emisní třídy a krbů zejména:**

- **dodržováním suchosti dřeva:** max. obsah vody je 20% hmotnostních. V případě sušení přirozeným vysycháním, musí být dřevo uskladněno tak, aby na něj nepršelo a nevlhlo od podkladního terénu.

Suché dřevo má oproti vlhkému výrazně vyšší výhřevnost (až o 79 %) a vyšší spalné teplo, nezanášá spalinové cesty a tím snižuje požární riziko související s provozem zdroje a produkuje výrazně méně emisí při spalování oproti vlhkému dřevu.

- **instalací akumulární nádrže:** přináší úsporu paliva, nižší emise, nižší náklady na energii a nižší nároky na obsluhu, vyšší tepelný komfort

- **revizí spalinové cesty:** při instalaci nového spalovacího zdroje nebo při zásahu do spalinové cesty - správně konstruovaná spalinová cesta má zásadní vliv na fungování kotle a dodržování jeho emisních parametrů

- **provozováním zdroje v souladu s pokyny od výrobce:** prostudovat si manuál od výrobce a dodržovat veškeré pokyny. Jako palivo používat výhradně palivo určené výrobcem zdroje.

Příloha č. 2: Časový plán provádění opatření programu zlepšování kvality ovzduší - město Vrchlabí

Kód opatření dle PZKO CZ05 2020+	Název opatření dle PZKO CZ05 2020+	Gesce opatření dle PZKO CZ05 2020+	Způsob naplnění opatření			Termín plnění
			Aktivita	Díličí kroky	Interní gesce	
PZKO_2020_1	Účinná kontrola plnění požadavků kladených na provozovatele spalovacích zdrojů zákonem o ochraně ovzduší					
1.		OÚ, OÚ ORP	Ukončení provozu kotlů na tuhá paliva 1. a 2. emisní třídy k 1.9.2022	Identifikace provozovatelů kotlů na tuhá paliva 1. a 2. emisní třídy na základě vlastních zjištění	vedoucí odboru životního prostředí	do 1.9.2022 následně průběžně
2.		OÚ ORP		Identifikace provozovatelů kotlů na tuhá paliva 1. a 2. emisní třídy na základě dokladů o kontrole v ISPOP	vedoucí odboru životního prostředí	do 1.9.2022 následně průběžně
3.		OÚ, OÚ ORP		Identifikace provozovatelů kotlů na tuhá paliva 1. a 2. emisní třídy z jiných dostupných databází např. sčítání lidu 2021	vedoucí odboru životního prostředí	podle dostupnosti databáze
4.		OÚ ORP		Rozesílání výzev provozovatelům kotlů na tuhá paliva 1. a 2. emisní třídy k doložení výměny spalovacího zdroje (doložením dokladu o nákupu a instalaci)	vedoucí odboru životního prostředí	od 1.9.2022
5.		OÚ ORP		Vymáhání výměny kotlů na tuhá paliva 1. a 2. emisní třídy, případné sankcionování	vedoucí odboru životního prostředí	od 1.9.2022

6.		OÚ		Spolupráce s krajským úřadem pro možnost dotací či výhodných půjček k náhradě nevyhovujícího zdroje a zprostředkování těchto informací informační kampaní	vedoucí kanceláře starosty	po zveřejnění Časového plánu PZKO Královehradeckého kraje
7.		OÚ		Zjištění možností poskytování finanční podpory formou dotací či bezúročných půjček ze svých finančních zdrojů k náhradě nevyhovujícího zdroje ze stany obce a předání závěrů MŽP	tajemník	do 27.7.2021
8.		OÚ		Vytipování nízkopříjmových skupin obyvatelstva či jinak rizikových pro splnění zákonné povinnosti provozu nevyhovujících kotlů a zajištění asistence k zajištění výměny nevyhovujícího zdroje	vedoucí sociálního odboru, spolupráce s Úřadem práce	podle termínu vyhlášení dotační výzvy (min.měsíc předem)
9.		OÚ ORP	Kontrola provozu kotlů na tuhá paliva 3. emisní třídy a vyšších a krbů s výměníkem	Vymáhání instalace akumulární nádrže, pokud je povinná v pokynech od výrobce	vedoucí odboru životního prostředí	od 1.1.2022 následně průběžně
				Podpora instalace akumulární nádrže v případě, že není povinná dle pokynů od výrobce informační kampaní :		
10.		OÚ		1. projednání s konkrétním provozovatelem	vedoucí odboru životního prostředí	od 1.1.2022 následně průběžně
11.		OÚ		2. zveřejnění informací o přínosech dodatečné instalace akumulární nádrže (webové stránky města, místní periodikum)	vedoucí odboru životního prostředí	do 31.12.2021 následně průběžně
12.		OÚ		Spolupráce s krajským úřadem pro možnost dotací či výhodných půjček k dodatečné instalaci akumulární nádrže a zprostředkování těchto informací informační kampaní	vedoucí kanceláře starosty	po zveřejnění Časového plánu PZKO Královehradeckého kraje

13.		OÚ		Zjištění možností poskytování finanční podpory formou dotací či bezúročných půjček ze svých finančních zdrojů k dodatečné instalaci akumulární nádrže ze stany obce a předání závěrů MŽP	tajemník	do 27.7.2021
14.		OÚ ORP	Kontrola revize spalinové cesty	Vymáhání doložení dokladu o revizi spalinové cesty dle § 3 odst. 1 vyhlášky č.33/2016 Sb. u kotlů na pevná paliva 3. emisní třídy a vyšší	vedoucí odboru životního prostředí	od 1.1.2022 následně průběžně
15.		OÚ	Obměna spalovacích zdrojů v objektech, které spravuje obec z titulu vlastnického či jiného majetkového práva	Přehled objektů se spalovacími zdroji na tuhá paliva za účelem zvážení výměny zdrojů za zdroje s nižšími emisemi	vedoucí majetkového odboru	do 31.12.2021
16.		OÚ	Obměna spalovacích zdrojů v objektech, které spravuje obec z titulu vlastnického či jiného majetkového práva	Realizace výměny spalovacího zdroje na tuhá paliva za ekologičtější zdroj podle konkrétních podmínek	vedoucí majetkového odboru	od 1.1.2022 následně průběžně
PZKO_2020_2	Zvýšení povědomí provozovatelů o vlivu spalování pevných paliv na kvalitu ovzduší, významu správné údržby a obsluhy zdrojů a volby spalovaného paliva					
17.		OÚ	Informační kampaň	Informace na téma podíl znečišťování zdrojů na pevná paliva na celkovém znečištění (webové stránky, místní periodikum, vývěsky)	vedoucí odboru životního prostředí	před topnou sezónou 21/22, následně průběžně každý rok

18.		OÚ		Informace na téma suchost palivového dřeva (webové stránky, místní periodikum, vývěsky)	vedoucí odboru životního prostředí	před topnou sezónou 21/22, následně průběžně každý rok
19.		OÚ		Informace na téma suchost palivového dřeva v závazných stanoviscích pro řízení stavebního úřadu	vedoucí odboru životního prostředí	probíhá již od roku 2020
20.		OÚ ORP		Výzva ke spolupráci s oprávněnými osobami a komisí	vedoucí odboru životního prostředí	do 31.12. 2021